

Bez nenávisti?

Vystavujúci umelci/umelkyne: Ivana Mariposa Čonková (CZ), Magda Fabiańczyk (PL), Francesca a Sára (CZ), Lukáš Houdek (CZ), Oto Hudec (SK), Milan Kohout (CZ), Kundy Crew (SK), Moje Ralsko (CZ), Tamara Moyzes (SK), Csaba Nemes (HU), Michaela Pospíšilová Králová (CZ), Romane Kale Panthera (CZ), Tomáš Rafa (SK), Richard Wiesner (CZ)

Kurátorka: Zuzana Štefková
Architekt výstavy: Radim Labuda

Vernisáž: 8/3/2018 o 18:00
Trvanie výstavy: 9/3 – 30/4/2018

Nitrianska galéria – Reprezentačné sály
Župné námestie 3, Nitra

Medzinárodná výstava Bez nenávisti? tematizuje postavenie romskej menšiny v našej spoločnosti. Koncepcia výstavy vychádza z presvedčenia, že neutešené podmienky života Rómov sú dôsledkom systematického zlyhávania mechanizmov, ktoré by mali zaistiť dôstojné podmienky k životu všetkým ľuďom bez ohľadu na ich farbu pleti, či etnický pôvod.

Umelkyne a umelci vystavujúci v rámci projektu Bez nenávisti? sa stavajú na stranu tých, kto sú stigmatizovaní kvôli svojej inakosti. Analyzujú mechanizmy definujúce určité skupiny ako podradné alebo sociálne vylúčené a poukazujú na nebezpečenstvo eskalácie nenávisti v spoločnosti. Zároveň demonštrujú vieru v symbolickú silu solidárneho umeleckého gesta a jeho konkrétny účinok mimo úzke vymedzený svet umenia.

Príkladom je dielo Ivanky Mariposy Čonkové Ďaleko na Lunik IX. reagujúce na otrasný prípad policajnej brutality, ktorej obeťami bola skupinka šiestich rómskych chlapcov z Košíc. Výsledkom spolupráce autorky s rodinou jedného z mučených chlapcov bola dočasná kresba na stenách bytu, v ktorom rodina žije, odrážajúca kolektívnu traumatickú skúsenosť. Dielo prezentované v rámci výstavy vyzýva návštevníkov k zakúpeniu pohľadníc s motívom kresieb. Získané peniaze budú použité na podporu postihnutej rodiny.

Inú formu zásahu do prostredia mimo galériu predstavujú aktivisticky ladené performancie rómskej skupiny Romane Kale Panthera. Jednou takou intervenciou bol ich piknik v Duchcove - kritizujúci mestskú vyhlášku proti posedávaniu vo verejnom priestore zjavne zameranú proti miestnym Rómom, alebo nálepky umiestňované na bravčové mäso v supermarkete, ich prostredníctvom umelci upozorňujú na existenciu chlievika pre prasatá v bezprostrednej blízkosti rómskeho koncentračného tábora pri Písku.

Jednou z dominant výstavy tvorí objekt-dom Ota Hudeca. Táto inštalácia je súčasťou rozsiahleho projektu Neviditeľného múzea predstavujúceho víziu absentujúcej inštitúcie, ktorá by dokumentovala históriu a kultúru slovenských Rómov a zároveň by mohla naburávať zažitým stereotypom.

Vedľa diel profesionálnych umelcov a umelkyní sa na výstave objavia videá a fotografie vytvorené bez umeleckej ambície. Príkladom môže byť video dvoch rómskych dievčat Francesky a Sáry adresované bielej väčšine, v ktorom autorky s detskou uprimnosťou vysvetľujú, ako ich zraňujú stretnutia s predsudkami.

Výstava naväzuje na projekt HateFree? uskutočnený v Centre súčasného umenia DOX v Prahe (2016) reagujúci na nárast nenávistných postojov voči menšinám v ČR. Vo svojej súčasnej podobe vznikla výstava v spolupráci s Múzeom rómskej kultúry v Brne.

Zuzana Štefková